

Eesti Arstide Liidu ja Sotsiaalministeeriumi pressiteated

Sotsiaalministrit töörahu tervishoius ei huvita Eesti Arstide Liidu 3.11.2007. a pressiteade

Sotsiaalminister Maret Maripuu ei ole vastanud Eesti Arstide Liidu (EAL) ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu (EKTK) ettepanekutele konsulteerida töörahu säilitamise võimaluste üle tervishoius.

Eelmisel talvel peetud palgaläbirääkimised lõppesid 2008. aasta miinimumtunnitasude osatulemusteta. Palgaleppele, millest jäeti välja arstresidentid ja kiirabitöötajad, EAL ja EKTK alla ei kirjutanud. Eesti Õdede Liidu ja Eesti Tervishoiutöötajate Ametiühingute Liidu kollektiivleping hõlmab ainult osa õdedest ja hooldustöötajatest.

Seaduses ette nähtud lepitusmenetlus on läbitud, seega pole arstide liidul ega tervishoiutöötajate kutseliidul töörahu pidamise kohustust.

Juba kevadel andsime sotsiaalministrile teada, et arstkonna nõudmine on endine: kehtestada arsti miinimumpalgaks Eesti kahekordne keskmine palk. Keskastme tervishoiutöötajate miinimumtunnitasuks taotleb kutseliit 60% arsti töötasust. Palusime arvestada nende nõudmistega 2008. aasta riigieelarve ja haigekassa eelarve koostamisel. Kahjuks pole seda tehtud ega ka meie korduvatele pöördumistele vastatud.

Eelmisel aastal algatas valitsus läbirääkimised tervishoiu rahastamispoliitika üle, kuid kokkuleppeni ei jõutud. EAL ja EKTK on mitu korda püüdnud läbirääkimisi taas alustada, võttes nii endale justkui Sotsiaalministeeriumi rolli, kes kummalisel kombel selle teema vastu enam huvi ei näi tundvat. Arutelul Riigikogu sotsiaalkomisjonis jäi ministri esinemisest mulje, et tervishoiu rahastamisega meil probleeme pole, seetõttu ta ilmselt ei peagi kokkulepet vajalikuks.

Riik, tööandjad ja riiklik lepitaja on oma käitumisega andnud tervishoiutöötajatele, eriti noortele arstidele, selge sõnumi, et nende tööd Eestis ei hinnata ega vajata. Lepitaja tegevuse on

halduskohus tänaseks õigusvastaseks tunnistanud. Sotsiaalministeerium ja haiglate liit ei tunnista talvel saavutatud palgakokkulepet ning vaidlevad selle vastu kohtus, mistõttu pole arst-residentide palk sel aastal sentigi tõusnud. Tööjõupuudus raviasutustes kasvab ja ravijärjekorrad pikenevad.

Arstide liidu volikogu otsustas 19. oktoobril jääda oma palganõudmise juurde ning andis eestseisusele volitused pidada konsultatsioone Sotsiaalministeeriumi ja haigekassaga, et anda neile võimalus nõudmised täita ja töörahu säilitada.

Sotsiaalminister ja haigekassa nõukogu esimees Maret Maripuu seda võimalust ilmselt kasutada ei soovi.

2008. aastaks on tervishoiutöötajate tunnipalga alammäärad kokku lepitud Sotsiaalministeeriumi 5.11.2007. a pressiteade

16. aprillil 2007 sõlmisid Eesti Haiglate Liit, Sotsiaalministeerium, Eesti Tervishoiutöötajate Ametiühingute Liit ja Eesti Õdede Liit tervishoiutöötajate tunnipalga alammäära kollektiivlepingu aastateks 2007–2008.

Kollektiivlepingu järgi on alates 1. jaanuarist 2008 tunnipalga alammäärad järgmised:

- õed ja ämmaemandad 60 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on seega 10 080 krooni);

- bioanalüütikud, füsioterapeudid, tegevusterapeudid, radioloogiatehnikud 60 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 10 080 krooni);
- hooldusõed, hooldajad, põetajad, sanitarid 33 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 5544 krooni).

Arstide tunnivalga alammäära kehtestamisel juhendatakse haigekassa nõukogu 19.01.2007. a otsusest nr 9 „Eesti Haigekassa rahalistest võimalustest palgakomponendi suurendamiseks”. Seega on arstide alampalka võimalik 2008. aastal suurendada võrreldes 2007. aastaga 20%, ilma et halveneks tervishoiuteenuste kättesaadavus patsientidele.

Alates 1. jaanuarist 2008 on tervishoiuteenuste hindades ja riigieelarves arsti tunnivalga alammääraks planeeritud 112 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 18 816 krooni).

Hindame kõrgelt Eesti Arstide Liidu ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu panust tervishoiutöötajate esindamisel ning tervishoiu probleemküsimuste tõstatamisel ühiskonnas. Peame vajalikuks haiglate liidu kui peamise tööandjate esinduse ning tervishoiutöötajate kutseliitude vaheliste konsultatsioonide alustamist 2009. aasta tervishoiutöötajate palga alammäärade kokkuleppimiseks.

Kuna Eesti Arstide Liit ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliit on esitanud Tallinna Ringkonnakohtule apellatsioonkaebuse Harju Maakohu 21. septembri 2007. aasta otsusele tsiviilasi nr 2-07-8856, mis on võetud ka menetlusse, siis tulenevalt kollektiivse töötüli lahendamise seaduse paragrahvist 12 lõikest 2 on streigi korraldamine keelatud, arvates töövaidluskomisjoni või kohtusse pöördumise päevast. Seega on arstid sel ajal kohustatud pidama töörahu. Streigiõigus tekib pärast töövaidluse lahendamist, milleks on apellatsioonikaebuse läbivaatamine ja otsus.

Sotsiaalminister keelab streikida Eesti Arstide Liidu 9.11.2007. a pressi-teade

Sotsiaalminister Maret Maripuu ei võtnud vastu ettepanekut konsulteerida töörahu säilitamise võimaluste üle ning teatas ametlikus vastuses Eesti Arstide Liidule ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidule, et neil on streigi korraldamine keelatud.

Alates 2006. aasta sügisest, kui tekkis reaalne oht tervishoiutöötajate üldstreigiks, on riigi esindajad püüdnud selle toimumist iga hinna eest takistada. Juba eelmise aasta oktoobris, kui riikliku lepitaja puudumise tõttu ei saanud läbi viia lepitusmenetlust, tõdes õiguskantsler, et sellega rikuti töötajate põhiseaduslikke õigusi.

Jaanuaris venitas riiklik lepitaja tahtlikult lepitusprotsessi, esinedes sealjuures ajakirjanduses pidevalt ähvardustega, et tema streikida ei lase ja lepitusmenetluse ajal algav streik on ebaseaduslik. Lõpuks jättis lepitaja vormistamata seaduses ettenähtud protokollid. See tekitas segaduse 2007. aasta miinimumtunnitasude ümber ja ametiühingud olid sunnitud kohtusse pöörduma. Halduskohus on lepitaja tegevuse õigusvastaseks tunnistanud, kuid eesmärk oli saavutatud – streik jäeti ära.

Sotsiaalminister teadis kevadest peale, et kui pole kollektiivlepingut, ei ole ka töörahu. Arstide liit ja tervishoiutöötajate kutseliit on korduvalt soovinnud konsulteerida töörahu säilitamise võimaluste üle. Tervishoiutöötajate eesmärk ei ole mitte streik, vaid olukorra lahendamine, et arstiabi osutamine ei katkeks ja patsiendid ei kannataks. Ilmselt aga on palgaprobleemide sisuline arutamine võimalik ainult otsese streigiähvarduse survele, muidu jutule ei võeta.

Viiimase aasta sündmuste tõttu on arstidel ja õdedel selge, et Eesti Vabariigis ei lasta neil oma huve kõikide põhiseaduses lubatud vahenditega kaitsta. Riigi suhtumine ei üllata meedikuid juba ammu, kuid streikimise otsene keelamine on siiski uus tase.

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonide järgi on õigus streikida üks peamisi vahendeid, mille abil töötajad ja nende organi-

satsioonid saavad edendada ning kaitsta oma sotsiaalseid ja majanduslikke huvisid. Kui streigi korraldamine tehakse võimatuks või see pahauskselt nurjatakse, on riigil kohustus hoolitseda selle eest, et töötajate põhiõiguste rikkumine lõpetataks.

Mida teha aga siis, kui riigivõimu esindav minister streigiõigust püüab piirata? Arstide liit ja tervishoiutöötajate kutseliit on otsustanud pöörduda õiguskantsleri poole.

Sotsiaalministri poolt põhjenduseks toodud kollektiivse töötüli lahendamise seaduse § 12 lõige

2 keelab tööpoolest streigi korraldamise alates kohtusse pöördumise päevast. Juristiharidusega minister unustas aga läbi lugemata sama paragrahvi lõike 1, mis ütleb, et streigikeeld kehtib kollektiivlepingu täitmisest tulenevate kohtuvaidluste korral. Meie taotleme esialgu kokkuleppe sõlmimise tunnustamist, võib-olla jõuame edaspidi ka selle täitmise nõudmiseni.

Eesti Arstide Liit

Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliit